

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри паразитології та
ветеринарно-санітарної експертизи,
професор

 Валентина ЄВСТАФ'ЄВА
« 1 » вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

освітньо-наукова програма	Ветеринарна медицина
спеціальність	<u>211 Ветеринарна медицина</u>
галузь знань	<u>21 Ветеринарна медицина</u>
ступінь вищої освіти	<u>доктор філософії</u>

Полтава
2022 / 2023 н.р.

Розробники:

ЄВСТАФ'ЄВА Валентина, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи;

КУЛИНИЧ Сергій, доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри хірургії та акушерства;

КРАВЧЕНКО Сергій, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри терапії імені професора П. І. Локеса;

Робоча програма практики розглянута та схвалена на кафедрі паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Протокол від «24» серпня 2022 року, № 1

Завідувач кафедри Валентина ЄВСТАФ'ЄВА

Робоча програма практики схвалена Радою з якості вищої освіти спеціальності Ветеринарна медицина
Протокол від «1» вересня 2022 року, № 1

Голова Ради з якості вищої освіти спеціальності Ветеринарна медицина Сергій КРАВЧЕНКО

1. Опис практики

Опис педагогічної практики

Елементи характеристики	Денна форма навчання 211АС_VET_дфд_2021 211АС_VET_дфд_2020[1]
Загальна кількість годин	90
у тому числі самостійної роботи	30
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (курс)	2022–2023 (2)
Семестр	4
Вид підсумкового контролю	Диференційований залік

2. Заплановані результати навчання

Метою педагогічної практики є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти для спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», створювати та впроваджувати новітні методики та технології навчання.

Завдання педагогічної практики є:

- формування у аспірантів уявлень про педагогічну діяльність викладача в структурі вищої школи;
- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять на кафедрі;
- поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності аспірантів;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду практики.
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
- стимулювання самовдосконалення майбутніх фахівців.

Результати проходження практики:

компетентності:

– **загальні:**

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями для розуміння предметної області професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 5. Здатність здійснювати виробничу діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.

ЗК 7. Здатність дотримуватися академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

– **фахові:**

ФК 4. Здатність до репрезентації результатів, адаптації ідей презентацій та освітніх проектів до цільової аудиторії в Україні та за кордоном для участі у дискусіях із досвідченими фахівцями ветеринарної медицини та споріднених галузей

ФК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Глибоко розуміти загальні принципи та інноваційні методи лікування, діагностики та профілактики хвороб тварин різної етіології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у галузі ветеринарної медицини та у викладацькій практиці.

ПРН 8. Організовувати та здійснювати освітню діяльність в умовах динамічних змін розвитку суспільства, демонструвати навички до автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

3. Програма практики

1. Навчальна робота.

Зміст цієї теми включає:

- відвідування занять (лекцій, практичних, лабораторних) викладачів кафедри, керівника практики та їх педагогічний аналіз;
- підготовку та проведення на належному рівні лекцій у присутності керівника практики;
- підготовку та проведення на належному рівні лабораторних занять у присутності керівника практики;
- підбір і використання сучасних наочних матеріалів у процесі проведення занять (презентації, відеофільми, віртуальні лабораторні роботи тощо);
- розробка лекції за темою дисертаційного дослідження або за напрямом спеціальності;
- розробку і використання на заняттях інтерактивних форм роботи зі студентами, інших технологій навчання;
- підбір і підготовку наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків, схем, препаратів тощо);

2. Методична робота.

Зміст цієї теми включає:

- ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті й організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри;
- ознайомлення з освітньою програмою Ветеринарна медицина;
- ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням дисциплін (робоча програма навчальної дисципліни, теми і плани лекцій, практичних і лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, засоби контролю знань для поточного і підсумкового контролю), що викладаються на кафедрі;
- ознайомлення з матеріалами методичного забезпечення навчальних дисциплін (підручники, навчальні посібники, тексти лекцій, методичні матеріали до семінарських, лабораторних занять, самостійної роботи), що

викладаються на кафедрі.

3. Організаційна робота.

Зміст цієї теми включає:

- знайомство з системою виховної роботи кафедри, факультету ветеринарної медицини та Університету;
- участь в організації та проведенні семінарів, нарад, круглих столів, творчих конкурсів, а також профорієнтаційної роботи кафедри.

4. Структура практики

Структура педагогічної практики

Назва робіт	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		контактних	самостійної роботи
1. Навчальна робота	40	30	10
2. Методична робота	30	20	10
3. Організаційна робота	20	10	10
Разом	90	60	30

5. Вимоги до бази практики

Базою проходження педагогічної практики є кафедра факультету ветеринарної медицини Університету, за якою закріплений аспірант та на якій працює його науковий керівник.

За вмотивованих обставин аспірант може проходити практику на кафедрах інших закладів вищої освіти. У цьому випадку відповідне рішення кафедри подається до відділу аспірантури і докторантури не пізніше, ніж за місяць до початку педагогічної практики.

6. Організація проведення практики

Загальне керівництво та контроль за проведенням педагогічної практики покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

Безпосереднє керівництво практикою здійснює керівник педагогічної практики, який є його науковим керівником. Керівник педагогічної практики аспіранта зобов'язаний:

- проводити інструктаж щодо порядку проходження педагогічної практики;
- формувати, спільно з аспірантом, індивідуальний план проходження педагогічної практики (Додаток А);
- відслідковувати своєчасне прибуття аспіранта для проходження педагогічної практики;
- забезпечити планування, організацію та облік результатів педагогічної практики;
- добирати тематику занять та навчальні групи для проходження педагогічної практики;

- здійснювати контроль за виконанням програми педагогічної практики;
- інформувати аспіранта про порядок подання та захисту звіту з педагогічної практики;
- підготувати відгук про проходження педагогічної практики аспіранта (Додаток Б).

Звіт з педагогічної практики заслуховується та затверджується на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, яка відповідає за реалізацію освітньо-наукової програми.

Педагогічна практика передбачає проходження чотирьох етапів: підготовчий, початковий, основний та заключний.

На підготовчому етапі аспірант:

- ознайомлюється з робочою програмою педагогічної практики;
- з'ясовує мету та завдання практики.
- складає індивідуальний план проходження педагогічної практики.

На початковому етапі аспірант:

- ознайомлюється з нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті й організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри;
- відвідує навчальні заняття керівника педагогічної практики та інших викладачів кафедри.

– отримує від керівника педагогічної практики рекомендований перелік навчальних дисциплін та академічних груп для проведення навчальних занять.

На основному етапі практики аспірант:

- готує необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять;
- проводить на належному науково-методичному рівні заняття під керівництвом наукового керівника на базі кафедри;
- проводить консультації здобувачам вищої освіти;
- приймає участь у засіданнях кафедри, долучається до обговорення організаційних та методичних питань освітнього процесу.

На заключному етапі аспірант:

- готує звіт з педагогічної практики;
- подає звіт керівнику педагогічної практики для перевірки та попереднього оцінювання;
- звітує про результати практики на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, яка відповідає за реалізацію освітньо-наукової програми.

7. Вимоги до звітної документації з практики

До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали програму практики і надали протягом 5 робочих днів після закінчення педагогічної практики звітну документацію:

- індивідуальний план проходження педагогічної практики з відміткою керівника практики про його виконання;
- звіт про підсумки педагогічної практики, що містить виклад проведеної

під час практики роботи, зокрема: перелік проведених навчальних занять, методичної роботи, організаційної роботи (додаток В);

– відгук керівника практики.

Аспірант має подати на кафедру довідковий документ про перевірку матеріалів звіту щодо наявності запозичень з інших джерел.

8. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження аспірантами педагогічної практики шляхом оцінки систематичності їх роботи, якості підготовки та здійснення навчальної, методичної та організаційної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється за результатами захисту звіту з практики на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, яка відповідає за реалізацію освітньо-наукової програми. На засідання випускової кафедри щодо захисту звітів з педагогічної практики запрошуються всі аспіранти та їх керівники з педагогічної практики.

Оцінюється за 100-бальною, 4-бальною шкалою Університету та шкалою ЄКТС згідно таблиці.

Таблиця

Оцінювання проходження педагогічної практики

Критерії оцінювання	Кількість балів
Результати проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти, оцінка яких надана у відгуку керівника практики від кафедри	від 1 до 40 балів
Якість оформлення і змістовність наповнення звіту з педагогічної практики	від 1 до 19 балів
Презентація здобувачем вищої освіти результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії	від 1 до 41 балів

Результати оцінювання проходження педагогічної практики вносяться в лист оцінювання (додаток Д).

Результат диференційованого заліку за педагогічну практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії за підписом голови комісії.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник. К.: Либідь, 1998. 560 с.
2. Біляковська О. О., Мищишин І. Я., Цюра С. Б. Дидактика вищої школи: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
3. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
4. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ. ; за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2015. 106 с.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. К.: Знання, 2005. 486 с.
6. Мирончук Н. М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібник. Житомир, 2017. 52 с.
7. Олійник І. В. Педагогічна практика: програма та методика реалізації: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 136 с.
8. Пометун О. І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : (бібліотека з освітньої політики) / Під ред. О.В. Овчарук. К.: М-во освіти і науки України, 2004. С. 16–26.
9. Проблеми формування професіоналізму особистості та діяльності майбутнього фахівця в контексті вимог євроінтеграції : колективна монографія / під наук. ред. проф. О.С. Цокур. Одеса: СПД Бровкін О.В., 2012. 160 с.
10. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К.: Вища школа, 2005. 240 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Закон України “Про вищу освіту”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>
2. Регейло І. Ю. Підготовка фахівців за докторськими програмами у США. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2011. Вип. 1. С. 116–121. URL: <file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/192135-Article%20Text-427975-1-10-20200117.pdf>
3. Сисоєва С., Регейло І. Підготовка докторів філософії у галузі освіти: досвід провідних університетів світу. *Рідна школа*. 2008. № 1. С. 35–48. URL: file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/rsh_2016_5-6_4.pdf
4. Ніколаєва С. Ю., Маєр Н. В. Програма педагогічної асистентської та доцентської практик доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія : Педагогіка та психологія*. 2017. Вип. 27. С. 32–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknl_u_Ptp_2017_27_6
5. Ніколаєва С. Ю., Коваль Т. І. Використання інформаційно-комунікаційних технологій для формування науково-дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 70, № 2. С. 237–256. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_70_2_20
6. Воронка М. І., Проценко А. А. Педагогічна практика як засіб формування професійної майстерності вчителя в умовах реформування освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр.* 2020. № 2 (69). С. 57–61. URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/69/part_2/12.pdf

Додаток А

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Підпис _____ Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ
« ____ » _____ 20__ року

Індивідуальний план проходження педагогічної практики
У період з « ____ » _____ 20__ року по 20__ року

№	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка керівника педагогічної практики про виконання

Здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії

Підпис _____ Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник
педагогічної практики

Підпис _____ Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Додаток Б

Відгук

Керівника педагогічної практики (наукового керівника) про проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктор філософії

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

на кафедрі _____

(найменування кафедри, за якою закріплений аспірант)

У період проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії _____

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ВИСНОВОК: Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (П.І.П) виконав (не виконав) програму педагогічної практики в повному обсязі та оцінюється:

Кількість балів _____

цифрою та словами

Керівник
педагогічної практики

Підпис

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Завідувач кафедри

Підпис

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Додаток В

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗВІТ

з педагогічної практики

здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

освітньо-наукова програма _____
(найменування ОНП)

спеціальність _____
(код та найменування спеціальності)

галузь знань _____
(шифр та найменування галузі знань)

форма навчання _____
(денна, заочна)

кафедра _____
(найменування кафедри, за якою закріплений аспірант)

період проходження практики: з _____ по _____

Керівник педагогічної практики _____
Підпис Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Дата проведення захисту звіту _____

Гарант ОНП _____
Підпис Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ПОЛТАВА – _____ р.

1. Навчальна робота

Аспірант описує:

– обсяг проведення навчальної роботи за видами (дата проведення, курс, вид заняття, тема, які наочні матеріали використовували у процесі проведення заняття).

– які матеріали використав аспірант під час підготовки до проведення навчальних занять.

– які навчальні матеріали були розроблені за темою дисертаційного дослідження у ході підготовки та проведення навчальних занять.

Обсяг відвідування та проведення аудиторних занять аспіранти надають у вигляді таблиць 1, 2.

Таблиця 1

Відвідування аудиторних занять

Науково-педагогічний працівник, який проводив заняття	Дата і час проведення заняття	Шифр групи	Тема заняття, навчальна дисципліна	Вид заняття

Таблиця 2

Проведення аудиторних занять

Дата і час проведення заняття	Шифр групи	Тема заняття, навчальна дисципліна	Вид заняття

2. Методична робота

Аспірант описує:

– навчально-методичну та наукову роботу, що проводиться на кафедрі;

– навчально-методичне забезпеченням навчальних дисциплін (робоча програма навчальної дисципліни, теми і плани лекцій, практичних і лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, засоби контролю знань для поточного і підсумкового контролю), що викладаються на кафедрі;

3. Організаційна робота

Аспірант описує:

– план проведення виховної роботи кафедри;

– яку приймав участь в організації та проведенні семінарів, круглих столів, профорієнтаційної роботи кафедри.

Здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії

Підпис

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Додаток Д

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ

результатів проходження

педагогічної практики

здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії
освітньо-наукової програми Ветеринарна медицина
спеціальності 211 Ветеринарна медицина
2 курсу денної форми навчання

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Період проходження практики: з _____ по _____

Види робіт, що підлягають оцінюванню	Максимальна кількість балів	Результат оцінювання	Підпис
<i>Результати проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти, оцінка яких надана у відгуку керівника практики від кафедри</i>	40		
<i>Якість оформлення і змістовність наповнення звіту з педагогічної практики</i>	19		
Загальна кількість балів, нарахована керівником практики від кафедри (до захисту)	59		
Презентація здобувачем вищої освіти результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії	41		
Підсумкова оцінка:	Кількість балів за 100-бальною шкалою		
	за 4-бальною шкалою		
	оцінка ЄКТС		

ПОЛТАВА – _____ р.